

AKCEPTĒTA
ar VAS "Latvijas dzelzceļš"
2023.gada 23.maija
valdes lēmumu Nr.VL-1.6/184-2023

APSTIPRINĀTA
ar VAS "Latvijas dzelzceļš"
2023.gada 27.jūnija
padomes lēmumu Nr.PA1.2/8-1

"Latvijas dzelzceļš" koncerna Drošības politika

1. Drošības politikas mērķis

- 1.1. Nodrošināt "Latvijas dzelzceļš" koncernā (turpmāk – Koncerns) ieviesto drošības procedūru īstenošanu ar mērķi aizsargāt dzelzceļa infrastruktūru, veicināt uz atklātību vērstu biznesa partnerību un īstenot Koncernā apstiprināto darbības stratēģiju;
- 1.2. Uzlabot Koncerna personāla prasmes un izpratni par drošības jautājumiem, savlaicīgi spēt identificēt iespējamus riskus un apdraudējumus, izstrādāt un efektīvizēt risinājumus apdraudējumu mazināšanai;
- 1.3. Nostiprināt Koncerna spējas reaģēt uz iespējamajiem drošības incidentiem – infrastruktūrai, darījumiem, civilās aizsardzības sistēmai un ugunsdrošībai, informācijas aizsardzībai un personālam, stingri ievērojot ārējos un iekšējos tiesību aktos noteiktās normas, kā arī vispārējos tiesību principus.

2. Drošības politikas darbības joma

Drošības politika ir Koncerna drošības pārvaldības instruments un ir saistoša visām Valdošā uzņēmuma tiešā un netiešā izšķirošajā ietekmē esošajām atkarīgajām sabiedrībām ar ierobežotu atbildību - gan tām, kas pastāv šīs politikas apstiprināšanas brīdī, gan tām, kas varētu rasties nākotnē.

3. Drošības politikas pamatprincipi

Lai sasniegtu Drošības politikas mērķus, Koncerns savu darbību balsta uz šādiem pamatprincipiem:

- 3.1. Dzelzceļa infrastruktūra ir nacionālās drošības sistēmas sastāvdaļa, kas paredz atbildīgu attieksmi pret valsts drošības riskiem un saprotamu un izpildāmu drošības kopējo ietvaru Koncernā;
- 3.2. Izstrādāts un regulāri atjaunots Koncerna darbības nepārtrauktības plāns drošības risku minimizēšanai, reaģētspējas nodrošināšanai valsts apdraudējuma gadījumā;
- 3.3. Izstrādāta atbilstoša normatīvā bāze, kas balstīta uz visaptverošu drošības pārskatu un iespējamiem apdraudējuma veidiem, ar mērķi mazināt riskus Koncerna infrastruktūrā un darījuma attiecībās, piešķirot tiem nepieciešamos resursus;
- 3.4. Īstenoti drošības pasākumi, kuru pamatā ir efektivitātes standarti un, kuri veicina Koncerna darbību atbilstoši Koncernā apstiprinātajam darbības stratēģijas īstenošanas rīcības plānam;

- 3.5. Veicināta taisnīga un pozitīva drošības kultūra Koncernā, kas balstīta uz savstarpēju uzticēšanos, atvērtu komunikāciju un kopīgām vērtībām;
- 3.6. Jebkurš Koncerna darbinieks identificējot apdraudējumus, savlaicīgi un efektīvi reaģē uz tiem, nodrošinot efektīvu to pārvaldību un veicinot korporatīvo atbildību drošības mērķu sasniegšanā, ievērojot aktuālās drošības incidentu tendences un riska novērtējumus;
- 3.7. Ievērojot normatīvajos aktos noteikto, izstrādāti un aktualizēti plāni infrastruktūras aizsardzībai un būtisko pakalpojumu nepārtrauktības nodrošināšanai, kā arī nodrošināta Drošības direkcijas kompetencē esošo politikas dokumentu un procedūru savlaicīga aktualizēšana;
- 3.8. Garantētas tiesības uz fizisko personu datu aizsardzību, nodrošinot tiesības uz reputāciju un privātuma ievērošanu datu apstrādes procesā, saskaņā ar "Latvijas dzelzceļš" koncerna fizisko personas datu aizsardzības politikas noteikumiem;
- 3.9. Īstenota aktīva, strukturēta un mērķtiecīga pieeja krāpšanas risku pārvaldībai, ievērojot "Latvijas dzelzceļš" koncerna krāpšanas novēršanas politikā noteiktos pamatprincipus, nodrošinot efektīvu un finansiāli stabilu Koncerna attīstību;
- 3.10. Efektīvi pārvaldīti civilās aizsardzības un ugunsdrošības riski, tādējādi nodrošinot Koncerna kopējo civilās aizsardzības un ugunsdrošības sistēmas darbību un sniedzot atbalstu nacionālajai drošības sistēmai;
- 3.11. Nodrošināta līdzdalība un pārstāvība ar drošību saistītos starptautiskajos formātos;
- 3.12. Nodrošināta un veicināta sadarbība ar tiesībsargājošām iestādēm, veicinot iespējamo pārkāpumu atklāšanu.

4. Būtiskākie Drošības politikas īstenošanai saistošie ārējie normatīvie akti

- 4.1. Nacionālās drošības likums;
- 4.2. 2021. gada 6. jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr. 508 "Kritiskās infrastruktūras, tajā skaitā Eiropas kritiskās infrastruktūras, apzināšanas, drošības pasākumu un darbības nepārtrauktības plānošanas un īstenošanas kārtība";
- 4.3. Likums par valsts noslēpumu;
- 4.4. 2004.gada 6.janvāra Ministru kabineta noteikumi Nr.21 "Valsts noslēpuma, Ziemeļatlantijas līguma organizācijas, Eiropas Savienības un ārvalstu institūciju klasificētās informācijas aizsardzības noteikumi";
- 4.5. 2018.gada 10.jūlija Ministru kabineta noteikumi Nr.417 "Industriālās drošības sertifikātu noteikumi";
- 4.6. Fizisko personu datu apstrādes likums;
- 4.7. Eiropas parlamenta un padomes regula (ES) 2016/679 par fizisku personu aizsardzību attiecībā uz personas datu apstrādi un šādu datu brīvu apriti un ar ko atceļ Direktīvu 95/46/EK (Vispārīgā datu aizsardzības regula);
- 4.8. Noziedzīgi iegūtu līdzekļu legalizācijas un terorisma un proliferācijas finansēšanas novēršanas likums;
- 4.9. Trauksmes celšanas likums;
- 4.10. 2017.gada 17.oktobra Ministru kabineta noteikumi Nr.630 "Noteikumi par iekšējās kontroles sistēmas pamatprasībām korupcijas un interešu konflikta riska novēršanai publiskas personas institūcijā";
- 4.11. Civilās aizsardzības un katastrofas pārvaldīšanas likums;
- 4.12. Ugunsdrošības un ugunsdzēsības likums;
- 4.13. 2016.gada 19.aprīļa Ministru kabineta noteikumi Nr.238 "Ugunsdrošības noteikumi".

5. Drošības direkcijas darbību regulējošie un saistošie iekšējie normatīvie akti

- 5.1.** “Latvijas dzelzceļš” koncerna Krāpšanas novēršanas politika;
- 5.2.** “Latvijas dzelzceļš” koncerna Fizisko personu datu aizsardzības politika;
- 5.3.** “Latvijas dzelzceļš” koncerna uzņēmumu fizisko personu privātuma politika.

6. Funkciju sadale starp Valdošo uzņēmumu un Atkarīgajām sabiedrībām

Koncerna Valdošais uzņēmums izdod tiesību aktus, kuri attiecināmi uz Valdošā uzņēmuma un Atkarīgo sabiedrību sadarbību drošības jomā vai uz Koncerna darbību drošības jomā kopumā un aktualizē šo Politiku, kā arī uzrauga tās ievērošanu Koncernā.

7. Rīcības virzieni Politikas mērķu sasniegšanai

7.1. Kritiskās infrastruktūras aizsardzība

Uz kritisko infrastruktūru ir attiecināmi ar nacionālo drošību saistīti nosacījumi, kas ietver reglamentētu pārvaldību, drošības pasākumu īstenošanu un kontroli. Nodrošinot augstu kritiskās infrastruktūras aizsardzības līmeni, veicot gan preventīvos, gan kontroles pasākumus, tiek samazināti ārējie riski, kas var ietekmēt Koncerna sniegto pakalpojumu pieejamību un kvalitāti, vai radīt būtiskus finansiālus zaudējumus.

7.2. Drošības pasākumu organizācija Industriālās drošības sertifikāta izmantošanas laikā

Industriālās drošības sertifikāts ir Nacionālās drošības iestādes izdots dokuments, kas apliecina Koncerna sabiedrību gatavību un spēju veikt darbu, kas saistīts ar valsts noslēpuma vai ārvalstu klasificētās informācijas izmantošanu, un spēju nodrošināt šīs informācijas aizsardzību. Vienlaikus industriālās drošības sertifikāts apliecina, ka Koncerns ir uzticams partneris savā nozarē – gan drošības, gan ekonomiskās sadarbības jomā.

7.3. Krāpšanas, korupcijas un interešu konfliktu risku pārvaldība

Spēcīgākā aizsardzība pret potenciālu korupciju un krāpšanu ir labi izstrādāta un pārraudzīta iekšējās kontroles sistēma, kuras galvenais uzdevums ir konstatēt un efektīvi mazināt iespējamās korupcijas un krāpšanas riskus un nepieciešamības gadījumā izstrādāt atbilstošu rīcības plānu risku samazināšanai.

7.4. Trauksmes cēlēji

Iekšējās trauksmes celšanas sistēmas izveide Koncernā ir labas korporatīvās pārvaldības rīks, kas veicina Koncerna ilgtspēju, uzticamību un darbības caurskatāmību. Ikviens Koncernā nodarbinātais var informēt par kādu iespējamu, Koncernam būtiskas intereses skarošu pārkāpumu Koncerna darbībā, lai to spētu laikus novērst pirms tiktu apdraudēta Koncerna reputācija un/vai tam radušies zaudējumi.

7.5. Fizisko personu datu aizsardzība

Koncerns ievēro sadarbības partneru, klientu, darbinieku un citu trešo personu privātumu, aizsargājot cilvēka pamattiesības un pamatbrīvības personas datu aizsardzības jomā, ievēro personas datu apstrādes pamatprincipus saskaņā ar piemērojamajiem tiesību aktiem, tostarp atbilstību Koncerna fizisko personu datu aizsardzības politikai.

7.6. Civilās aizsardzības un ugunsdrošības risku pārvaldība

Atbilstoši ārējo tiesību aktu prasībām, Koncerns nodrošina uz riska mazināšanu vērstas darbības ugunsdrošības prasību ievērošanā gan uzturot dzīvot spējīgu iekšējo reglamentējumu, gan veicot regulāras iesaistītā personāla apmācības. Ņemot vērā, ka Koncernam ir nozīmīga loma arī nacionālās drošības sistēmā, tiek organizētas un veiktas regulāras preventīvas un kontrolējošas darbības civilās aizsardzības un

katastrofu novēršanas jomās, piesaistot un cieši sadarbojoties ar attiecināmām valsts institūcijām.

8. Drošības politikas nodrošināšanas kontroles mehānisms

- 8.1.** Politikas mērķu sasniegšanai katram rīcības virzienam ir izstrādātas savas kontroles sistēmas, kuras ir lietderīgas, ekonomiskas, vērstas uz Koncerna mērķu sasniegšanu, efektīvi izmantojot pieejamos resursus. Lai nodrošinātu kontroles sistēmu darbību Valdošais uzņēmums izveido iekšējās drošības kontroles vidi, kas ir vērsta uz jebkādu drošības risku novēršanu Koncernā. Iekšējās drošības kontroles sistēmas uzraudzību nodrošina Drošības direkcija.
- 8.2.** Drošības politika un uz tās pamata izdotie dokumenti tiek pārskatīti ne retāk kā reizi trīs gados un aktualizēti pēc nepieciešamības, lai nodrošinātu atbilstību Koncernā apstiprinātajai darbības stratēģijai, ārējiem un iekšējiem normatīvajiem aktiem.
- 8.3.** Drošības direkcija reizi gadā ziņo Valdošā uzņēmuma padomei par Politikas īstenošanu un aktualizēšanas nepieciešamību.
- 8.4.** Drošības direkcija nodrošina iekšējās drošības kontroles sistēmas pilnveidošanu un uzraudzību, un novērš uzraudzības procesā konstatētās nepilnības iekšējās drošības kontroles sistēmā.
- 8.5.** Lai veicinātu informācijas apriti un komunikāciju par drošības risku novēršanu, Drošības direkcija nodrošina, ka darbinieki tiek iepazīstināti ar Drošības politiku un saistītiem iekšējiem normatīvajiem aktiem.

Drošības direktors

A.Grīgulis